

Objawy ASF i zgłoszenie podejrzenia

Jak rozpoznać afrykański pomór świń?

Objawy afrykańskiego pomoru świń mogą być niespecyficzne, podobne do innych chorób lub zatruc, mogą być różne w różnych stadach (więcej informacji o chorobie można znaleźć w [materiałach OIE](#)). Następujące objawy zawsze powinny zaniepokoić hodowcę:

- nagłe padnięcia świń - ASF w stadzie świń może niekiedy objawić się jedynie nagłymi padnięciami, bez innych objawów towarzyszących;
- wzrost wewnętrznej ciepłoty ciała (do 40,5-42°C), któremu mogą nie towarzyszyć inne symptomy (gorączkujące świnię mają czasem zachowany apetyt, poruszają się na ogół normalnie);
- inne objawy kliniczne, które mogą dołączyć do gorączki:
  - sinica skóry uszu, brzucha i boków ciała,
  - drobne, lecz liczne wybroczyny w skórze,
  - zaczerwienienie skóry widoczne zwłaszcza na końcach uszu, ogona i kończynach,
  - duszność,
  - pienisty wypływ z nosa,
  - wypływ z worka spojówkowego,
  - biegunka - często z domieszką krwi,
  - wymioty,
  - niedowład zadu,
  - objawy nerwowe w postaci podniecenia, drgawek mięśni i skurczów kloniczno-tonicznych,
  - ronienia u prośnych macior;
- niekiedy gorączce mogą towarzyszyć posmutnienie, utrata apetytu, szybkie i trudne oddychanie oraz zaleganie wydaliny z nosa i oczu, wymioty, zaparcia, krwista biegunka, przed śmiercią może nastąpić śpiączka, która pojawia się jeden do siedmiu dni po wystąpieniu pierwszych objawów klinicznych.

Podejrzewasz wystąpienie afrykańskiego pomoru świń?

Świnię zakażoną wirusem afrykańskiego pomoru świń często wykazują objawy chorobowe podobne do objawów innych chorób (gorączka, wybroczyny, apatia, poronienia, padnięcia bez innych wyraźnych objawów) - dlatego w przypadku najmniejszego podejrzenia lub nawet domniemania możliwości wystąpienia ASF w stadzie, przede wszystkim na obszarach na których choroba występuje lub w sąsiedztwie tych obszarów, należy zgłosić podejrzenie ASF do właściwego [powiatowego lekarza weterynarii](#) celem umożliwienia pobrania próbek w kierunku wykluczenia ASF. Zgłoszenie należy przekazać bezpośrednio albo za pośrednictwem lekarza weterynarii opiekującego się gospodarstwem lub właściwego miejscowo organu samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza).

W przypadku stwierdzenia padnięć trzody chlewnej w gospodarstwach zlokalizowanych w województwach podlaskim, lubelskim oraz mazowieckim, właściciele zwierząt powinni **natychmiast** poinformować o tym fakcie właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

Zgłoszenie podejrzenia wystąpienia ASF, zgodnie z [ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt](#) jest obowiązkiem, którego niedopełnienie stanowi wykroczenie.

Posiadaczowi zwierzęcia, który dopełnił obowiązku zgłoszenia podejrzenia przysługuje ze środków

budżetu państwa **zapomoga** za zwierzę, które padło z powodu zachorowania na ASF zanim powiatowy lekarz weterynarii otrzymał informację o zgłoszeniu. Więcej o środkach z budżetu państwa przeczytasz [tutaj](#).

Co zrobić z padłymi sztukami?

Padłej trzody chlewnej **bezwzględnie nie należy zakopywać** - działanie takie jest surowo zakazane przepisami prawa (za złamanie zakazu grożą sankcje karne o znacznej wysokości). Padnięcia świń mogą być pierwszym objawem wystąpienia ASF w gospodarstwie - tylko **szybkie zgłoszenie padnięć** w celu wykluczenia ASF przez powiatowego lekarza weterynarii zapewnia szybką likwidację choroby.

Wykaz zakładów utylizacyjnych prowadzących działalność w zakresie unieszkodliwiania padłych zwierząt (w tym dane kontaktowe tych przedsiębiorstw) dostępne są na [stronie ARiMR](#).

Hodowcy nie ponoszą kosztów związanych z przekazywaniem padłych zwierząt do utylizacji. W Polsce funkcjonuje specjalny system dopłat z budżetu państwa dla zakładów utylizacyjnych odbierających od rolników padłe zwierzęta.

Zgłosiłeś podejrzenie afrykańskiego pomoru - co dalej?

Po dokonaniu zgłoszenia - do czasu przybycia urzędowego lekarza weterynarii - posiadacz zwierząt zobowiązany jest do:

- izolacji i strzeżenia w gospodarstwie wszystkich przebywających tam zwierząt;
- wstrzymania się od wywożenia, wynoszenia i zbywania produktów z gospodarstwa, w szczególności mięsa, zwłok zwierzęcych, środków żywienia zwierząt, wody, ściółki, nawozów naturalnych;
- nie wywożenia z gospodarstwa materiału biologicznego (nasienia, komórek jajowych, zarodków);
- uniemożliwienia osobom postronnym dostępu do pomieszczeń lub miejsc, w których znajdują się zwierzęta podejrzane o zakażenie lub chorobę.